

Langwerkende injecteerbare antipsychotica aripiprazol en paliperidon veroorzaken bij jongvolwassenen met een vroege psychose substantiële gewichtstoename

Langwerkende injecteerbare antipsychotica worden vaak gebruikt om medicatietrouw te versterken en tergtal te voorkomen. Ondanks de bijwerkingen worden antipsychotica steeds vaker voor kinderen en jongvolwassenen voorgeschreven. De belangrijkste bijwerkingen zijn gewichtstoename en nadelige effecten op het metabole en cardiovasculaire systeem. De meeste studies naar bijwerkingen zijn verricht onder oudere patiënten met chronische schizofrenie en betreft orale inname van de antipsychotica. Uit de literatuur komt het beeld naar voren dat het bijwerkingenprofiel bij jongere mensen mogelijk anders is. De tweede generatie antipsychotica aripiprazol en paliperidon staan erom bekend dat ze relatief weinig effect hebben op gewichtstoename en het metabool syndroom. In deze Australische naturalistische studie werd onderzocht wat de effecten van langwerkende injecteerbare aripiprazol (33 patiënten) en paliperidon (26 patiënten) na 12 maanden zijn op de gewichtstoename en het metabool systeem (stofwisseling). De deelnemers waren tussen de 16 en 25 jaar met een vroege psychose. De primaire uitkomstmaten waren: gewichtstoename, BMI en buikomvang. De secundaire uitkomstmaten: nuchtere glucose, LDL-, HDL- en totaal cholesterol; triglyceriden (vetten); prolactine (een hormoon). De metingen waren op baseline en na 3, 6, 9 en 12 maanden. Het bleek dat zowel aripiprazol als paliperidon geassocieerd worden met tijdsafhankelijke gewichtstoenames. De sterkste stijging was tussen de 3de en de 6de maand. Ten opzichte van baseline, was na 12 maanden het gewicht gemiddeld met 7% (=6kg) toegenomen. Dat gold voor beide antipsychotica. Het percentage deelnemers dat leed aan overgewicht of obesitas nam toe van 33% tot 60%. Op het gebied van gewichtsverandering had aripiprazol geen voordeel ten opzichte van paliperidon. Bij de aripiprazol-groep waren de triglyceriden en prolactine-niveaus beduidend lager dan bij de paliperidon-groep. Aripiprazol is dus niet gewichtsneutraal voor jonge mensen.

Shymko G, Grace T, Jolly N, Dobson L, Hacking D, Parmar A, Kapi P, Waters F. (2020). Weight gain and metabolic screening in young people with early psychosis on long acting injectable antipsychotic medication (aripiprazole vs paliperidone). Early Interv Psychiatry. 2020 Jul 26.